

Thực trạng ảnh hưởng của dịch Covid-19 tới đời sống của sinh viên điều dưỡng chính quy tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng năm 2022

Hoàng Tuấn Anh*, Lê Thị Nhung, Lê Trần Tuấn Anh, Nguyễn Thị Thu Thảo, Phạm Thị Thu Hương, Nguyễn Thị Thu Hương, Nguyễn Thị Anh Thư, Đỗ Thị Tuyết Mai, Đỗ Thị Ninh, Đỗ Thị Thu Huyền

Trường Đại học Y Dược Hải Phòng

***Tác giả liên hệ:**

Hoàng Tuấn Anh
Trường Đại học Y Dược Hải Phòng
Điện thoại: 0964931818
Email: arigato.gau@gmail.com

Thông tin bài đăng

Ngày nhận bài: 17/11/2022
Ngày phản biện: 24/11/2022
Ngày duyệt bài: 22/02/2023

TÓM TẮT.

Nghiên cứu mô tả cắt ngang trên sinh viên điều dưỡng chính quy tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng năm 2022, nhằm mô tả thực trạng ảnh hưởng của dịch Covid-19 tới đời sống của sinh viên điều dưỡng. Kết quả nghiên cứu cho thấy tỉ lệ đối tượng nghiên cứu mắc Covid-19 là 16,0%, trong tổng số ĐTNC có 85,8% có tổng thu nhập giảm đi. Địa điểm học tập bất tiện và tâm lý chán nản, không hứng thú với học tập có mối liên quan đến việc mắc Covid-19 ở sinh viên điều dưỡng chính quy có ý nghĩa thống kê lần lượt là $p < 0,05$ và $p < 0,01$. Do đó, về phía nhà trường cần chủ động hỗ trợ sinh viên khi dịch bệnh bùng phát cả về vật chất và tinh thần, đẩy mạnh vai trò của CVHT với các lớp sinh viên điều dưỡng để nhanh chóng nắm bắt thông tin và có phối hợp với nhà trường để có phương án xử lý kịp thời; Bài giảng trực tuyến cần phong phú hơn về nội dung và phương pháp giảng dạy, tăng cường bài tập làm việc nhóm, giúp giảm căng thẳng cho người học.

Từ khóa: Covid-19, sinh viên, điều dưỡng.

The current situation of the impact of covid-19 pandemic on the regular nursing student's life at Hai Phong University of Medicine and Pharmacy in 2022

ABSTRACT: A cross-sectional descriptive study on regular nursing students at Hai Phong University of Medicine and Pharmacy in 2022, in order to describe the actual impact of the Covid-19 epidemic on the nursing students' life. Research results show that the rate of subjects infected with Covid-19 was 16.0%, which means that 85.8% of the research subjects had a decrease in total income. Inconvenient study location and psychological depression, not interested in studies related to the infection of Covid-19 in regular nursing students with statistical significance, respectively $p < 0.05$ and $p < 0.01$. Therefore, schools need to actively support students when the epidemic breaks out, both physically and mentally, by promoting the role of the study consultant with nursing students in order to quickly grasp information and coordinate with the school to have a timely handling plan; Online lectures need to be richer in content and teaching methods, strengthen teamwork exercises, and help students to reduce stress.

Keywords: Covid-19, student, nursing.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Đại dịch Covid – 19 do vi rút SARS – COV2 gây ra hội chứng suy hô hấp cấp tính nặng, được phát hiện vào tháng 12 năm 2019 tại thành phố Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc, Trung Quốc [6]. Theo trang thông tin Our world in data, tính đến ngày 20 tháng 7 năm 2022, đã có hơn 565 triệu trường hợp nhiễm COVID-19, trong đó có hơn 6,37 triệu ca tử vong. Tại Việt Nam đã có trên 10,76 triệu số ca nhiễm, trong đó có hơn 43 nghìn trường hợp tử vong. Vắc xin được coi là biện pháp tốt nhất để chống lại đại dịch COVID-19 trên toàn cầu. Giáo dục được xem là một trong những lĩnh vực chịu tác động nặng nề nhất. Theo tổ chức UNESCO, kể từ khi đại dịch bùng phát đến ngày 8/4/2020, trên thế giới có gần 1,6 tỉ học sinh bị ảnh hưởng, 188 quốc gia buộc phải đóng cửa các trường học trên toàn quốc, gây tác động đến 91,3% tổng số học sinh, sinh viên trên toàn thế giới [4] [8]. Đến thời điểm hiện tại, Việt Nam đã trải qua 4 đợt bùng phát dịch bệnh COVID-19 ở hầu hết các tỉnh, thành trên cả nước. Giống như các quốc gia khác, đại dịch COVID-19 không chỉ tác động mạnh mẽ đến các hoạt động kinh tế-xã hội, mà còn ảnh hưởng rất lớn đến hoạt động giáo dục ở Việt Nam. Do diễn biến phức tạp của dịch bệnh, Chính phủ Việt Nam đã nhiều lần thực hiện các đợt giãn cách xã hội trên phạm vi toàn tỉnh, thành phố hoặc thậm chí trên quy mô toàn quốc. Trong bối cảnh đó, nhằm phòng ngừa sự lây lan của dịch bệnh COVID-19; vừa duy trì chất lượng dạy học và hoàn thành chương trình đúng tiến độ, đảm bảo việc học tập của học sinh, sinh viên [9]. Tháng 3 năm 2022 là thời điểm dịch bệnh Covid 19 bùng phát rất mạnh, làn sóng mắc Covid-19 khiến tỉ lệ người dân trong thành phố mắc Covid ở mức rất đáng quan ngại. Không những vậy, Trường Đại học Y Dược Hải Phòng là một trong số các trường vẫn duy trì việc học cho hầu hết các lớp sinh viên, một phần là để đảm bảo tiến độ

chương trình, một phần để luôn sẵn sàng chủ động ứng phó với dịch bệnh Covid-19, thực tế Trường đã cử nhiều Đoàn tham gia chống dịch hỗ trợ thành phố Hải Phòng và các tỉnh thành trong cả nước như Bắc Giang, Bình Dương, thành phố Hồ Chí Minh. Sinh viên điều dưỡng cũng là một ngành học trong trường lại có đặc thù nhiều nữ giới, câu hỏi đặt ra cho nhóm nghiên cứu là dịch bệnh Covid-19 có ảnh hưởng như thế nào tới đời sống của sinh viên điều dưỡng chính quy? Chính vì vậy chúng tôi tiến hành nghiên cứu này với mục tiêu mô tả ảnh hưởng của dịch Covid-19 tới đời sống của sinh viên điều dưỡng chính quy tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng năm 2022

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP

Đối tượng nghiên cứu:

Sinh viên điều dưỡng chính quy đang theo học tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng năm 2022

Tiêu chuẩn lựa chọn:

Sinh viên điều dưỡng chính quy đang theo học tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng năm 2022

Đồng ý tham gia nghiên cứu

Địa điểm và thời gian nghiên cứu:

Nghiên cứu được thực hiện tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng từ 03/2022 đến 06/2022 tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng

Thiết kế nghiên cứu: Nghiên cứu mô tả cắt ngang

Cỡ mẫu nghiên cứu: Chúng tôi khảo sát toàn bộ sinh viên điều dưỡng chính quy đang theo học tại Trường Đại học Y Dược Hải Phòng trong thời gian nghiên cứu và đồng ý tham gia nghiên cứu, do vậy chúng tôi không tính cỡ mẫu. Thực tế chúng tôi khảo sát được 288 sinh viên điều dưỡng chính quy đồng ý tham gia nghiên cứu.

Phương pháp chọn mẫu: Nghiên cứu chọn mẫu theo phương pháp thuận tiện.

Các biến số trong nghiên cứu

Đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu: Giới, năm học, không gian sống, tổng thu nhập, tỉ lệ nhiễm Covid-19. Đánh giá khó khăn với việc học bằng bộ câu hỏi Survey tool and guidance: rapid, simple, flexible behavioural insights on COVID-19 của WHO 2020 để khảo sát những vấn đề liên quan đến sinh viên, các khó khăn, nhu cầu hỗ trợ của sinh viên sử dụng Likert 7 mức đánh giá [7]. Đánh giá tình trạng tinh thần của sinh viên bằng thang đo WHO-5 Well-being Index, thang đo này có thể sử dụng để sàng lọc triệu chứng trầm cảm trên cộng đồng [5], bao gồm 5 nhận định về sức khỏe bản thân với Likert 6 mức (0 = Không lúc nào; 1 = Đôi khi; 2 = Ít hơn nửa thời gian; 3 = Hơn nửa thời gian; 4 = Hầu hết thời gian; 5 = Toàn thời gian). Tổng điểm thô từ 0 đến 25, sau đó được nhân lên 4 thành điểm cuối cùng

(0 - 100 điểm), điểm càng cao thì sức khỏe tâm thần càng tốt. Dựa vào tổng điểm, sức khỏe tâm thần được phân thành 02 nhóm sau: Có dấu hiệu trầm cảm: 29 – 50 điểm. Không có dấu hiệu trầm cảm: 51 – 100 điểm và WHO-5 Well-being Index để đánh giá tình trạng tinh thần của sinh viên.

Phương pháp thu thập thông tin: Khảo sát bằng phiếu mẫu tự điền online nội dung bao gồm:

Phương pháp xử lý số liệu: Số liệu được làm nhập và xử lý bằng phần mềm SPSS 20.0. Trình bày theo dạng bảng tần số, tỉ lệ, giá trị trung bình.

Đạo đức nghiên cứu

Đối tượng tham gia nghiên cứu được hưởng đầy đủ quyền lợi khi tham gia nghiên cứu. Nghiên cứu được thông qua bởi Hội đồng đạo đức Trường Đại học Y Dược Hải Phòng tại quyết định số 722/QĐ-YDHP ngày 18 tháng 4 năm 2022.

KẾT QUẢ

Bảng 1. Đặc điểm chung của ĐTNC

Nội dung	Số lượng (n=288)	Tỉ lệ (%)	
Giới tính	Nam	19	6,6
	Nữ	269	93,4
Năm học	Năm thứ nhất	96	33,3
	Năm thứ hai	136	47,2
	Năm thứ ba	41	14,2
	Năm thứ 4	15	5,2
Không gian sống	Một mình	201	69,8
	Cùng người thân	87	30,2
Tổng thu nhập (Toàn bộ số tiền nhận được trong một tháng)	< 2 triệu	120	41,7
	> 6 triệu	14	4,9
	2 – dưới 4 triệu	127	44,1
	4 – 6 triệu	27	9,4
Ảnh hưởng tới thu nhập	Giảm đi	204	70,9
	Không thay đổi	79	27,4
	Tăng lên	5	1,7

Nhận xét: Kết quả nghiên cứu cho thấy trong số 288 sinh viên điều dưỡng chính quy tham gia nghiên cứu có đa số là nữ giới chiếm 93,4%, chủ yếu sống một mình. Hầu hết ĐTNC có mức thu nhập dưới 4 triệu đồng chiếm 85,8%.

Bảng 2. Tỷ lệ mắc Covid-19 của ĐTNC

Nội dung	Số lượng (n=288)	Tỷ lệ (%)
Có	46	16,0
Không	242	84,0
Tổng	288	100

Nhận xét: Tại thời điểm nghiên cứu, nhóm nghiên cứu thấy rằng chỉ có 16,0% đối tượng nghiên cứu đã hoặc đang bị mắc Covid-19.

Bảng 3. Một số khó khăn của sinh viên điều dưỡng đối với việc học trực tuyến

Khó khăn của sinh viên	Nhiễm Covid (n=46)		Không nhiễm Covid (n=242)		OR 95% CI	P
	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)	Số lượng (n)	Tỷ lệ (%)		
Địa điểm học tập bất tiện	21	45,6	75	30,1	3,407 (1,266 – 9,165)	P<0,05
Mạng internet không ổn định	30	65,2	157	64,9	1,671 (0,972 – 2,875)	p>0,05
Phương tiện học tập không đảm bảo	26	56,5	58	24,0	1,387 (0,776 – 2,48)	p>0,05
Giảng viên ít tương tác	6	13,0	5	2,0	1,773 (1,51 – 3,07)	P>0,05
Sinh viên thiếu kỹ năng tương tác	22	47,8	62	25,6	1,601 (0,763 – 3,36)	p>0,05
Tâm lý chán nản, không hứng thú với học tập	31	67,3	104	43,0	3,382 (1,342 – 8,524)	P<0,01
Kỹ năng sử dụng phương tiện CNTT hạn chế	8	17,4	58	24,0	1,475 (0,869 – 2,506)	p>0,05

Nhận xét: Nghiên cứu chỉ ra rằng trong số ĐTNC thấy khó khăn trong việc học trực tuyến thì tâm lý chán nản, không hứng thú với học tập và địa điểm học tập bất tiện có mối liên quan đến tình trạng nhiễm Covid-19 của sinh viên và có ý nghĩa thống kê lần lượt là với p<0,01 và p<0,05.

Bảng 4. Đánh giá tình trạng trầm cảm của sinh viên điều dưỡng chính quy

Tình trạng SK Đánh giá SK	Nhiễm Covid-19 n (%)	Không nhiễm Covid-19 n (%)	OR 95%CI	p
Có dấu hiệu trầm cảm	12(26,1)	29(12,0)	2,76 (1,73 – 4,40)	p<0,01
Không có dấu hiệu trầm cảm	34(73,9)	213(88,0)		
Tổng	46(100)	288(100)		

Nhận xét: Bảng 4 Sinh viên điều dưỡng bị nhiễm Covid 19 có khả năng xuất hiện trầm cảm cao hơn nhóm không bị nhiễm Covid 19 gấp 2.76 lần, với p<0,01.

BÀN LUẬN

Đặc điểm chung của ĐTNC

Từ bảng 1 thấy rằng phần lớn ĐTNC là nữ giới chiếm 93,4%, tỉ lệ này phù hợp với thực tế ngành điều dưỡng trong trường Y, ngành nghề luôn yêu cầu sự tỉ mỉ trong công việc và đòi hỏi sự khéo léo cao. Ngoài ra, đối tượng nghiên cứu chủ yếu là các bạn sinh viên năm 1 và 2 là do tại thời điểm nghiên cứu các bạn sinh viên năm thứ 3 đang phải vừa học các môn lâm sàng vừa hỗ trợ nhà trường tham gia chống dịch Covid-19 như tiêm vắc xin hoặc trực chốt tại các điểm chốt do Trường Đại học Y Dược Hải Phòng quản lý nên thời gian dành cho việc khảo sát gặp nhiều hạn chế.

Hầu hết sinh viên điều dưỡng chính quy chọn sống một mình chiếm 69,8%, đó cũng là nguyên nhân cho việc khi tổng thu nhập chỉ ở mức <4 triệu đồng/tháng chiếm 85,8% khiến cho các bạn sinh viên gặp khó khăn khi dịch bệnh Covid hoành hành. Tại thời điểm nghiên cứu có đến 70,9% tổng số sinh viên tham gia khảo sát cho biết tổng thu nhập của mình giảm đi đáng kể, việc này ảnh hưởng không nhỏ đến cuộc sống và sinh hoạt hàng ngày của các bạn sinh viên, đặc biệt là các bạn sinh viên năm thứ 3 và năm thứ 4 vì đây là thời gian các bạn tham gia thực hành lâm sàng tại các cơ

sở thực hành của nhà trường, vì vậy việc chấp hành tuân thủ các quy định về phòng chống dịch cũng khiến cho gánh nặng kinh tế tăng rõ rệt. Cụ thể theo quy định một số cơ sở thực hành tại thời điểm nghiên cứu tiến hành, nhiều bạn sinh viên phải thường xuyên xét nghiệm Covid-19 bằng phương pháp xét nghiệm PCR 2 tuần/lần, mặc dù được nhà trường hỗ trợ tối đa chi phí cho một lần xét nghiệm tuy nhiên điều này cũng ảnh hưởng không nhỏ đến cuộc sống của các bạn sinh viên tham gia khảo sát.

Thực trạng ảnh hưởng Covid đến đời sống sinh viên điều dưỡng

Theo bảng 2 cho thấy trong số các sinh viên tham gia nghiên cứu chỉ 1/6 (16,0%) số sinh viên cho biết mình đã từng hoặc đang mắc Covid-19, điều này chứng minh rằng khoảng thời gian thành phố Hải Phòng bùng phát dịch bệnh nặng nề, khi hầu hết người dân trong thành phố đều mắc Covid-19 nhưng các em sinh viên điều dưỡng vẫn đảm bảo được quy tắc phòng chống dịch. Một phần vì các bạn là một sinh viên Y nên cũng nhận thức rõ về cách thức và nguồn lây của Covid-19, một phần vì hầu hết các bạn sinh viên đều sống một mình chiếm 69,8% do vậy khả năng lây lan dịch bệnh cũng phần nào được hạn chế.

Tuy vậy những khó khăn không phải không có, theo bảng 3, nghiên cứu chỉ ra rằng gần ½ (45,6%) số sinh viên nhiễm Covid-19 thấy

địa điểm học tập chưa phù hợp và gần 1/3 (30,1%) số sinh viên chưa nhiễm Covid cũng cho thấy điều tương tự có ý nghĩa thống kê với $p < 0,05$. Có thể lý nguyên nhân trên là vì thời điểm nghiên cứu được tiến hành, các quy định cách ly đối với người nhiễm Covid 19 vẫn rất chặt chẽ, kể từ thời điểm xác định nhiễm Covid-19 các bạn sinh viên không được phép ra khỏi nhà mà phải tự cách ly hoàn toàn từ 14 -21 ngày, mặc dù hình thức học trực tuyến được các bạn sinh viên thích nghi rất nhanh nhưng không vẫn ảnh hưởng rất nhiều một phần là do mạng internet không ổn định ở hầu hết các bạn sinh viên được khảo sát lần lượt ở 2 nhóm bị nhiễm Covid 19 và không nhiễm Covid-19 là 65,2% và 64,9%. Việc ngồi trong một phạm vi hẹp nhiều ngày khiến cho cảm hứng học tập cũng giảm theo, kèm theo địa điểm không dành cho việc ngồi học hằng ngày khiến cho đối tượng nhiễm Covid-19 cảm thấy khó khăn trong việc học trực tuyến hơn các bạn sinh viên không bị nhiễm Covid-19, một phần vì các bạn vẫn có thể thay đổi địa điểm học như ngoài trời, các khu tự học của sinh viên trong trường, học chung với các bạn khác trong lớp. Điều này cũng được thể hiện rõ trong nghiên cứu khi có tới 56,5% sinh viên bị mắc Covid-19 cho rằng phương tiện học tập không đảm bảo, tương đồng với Buck (2013) [3] trong khi đó chỉ 24,0% sinh viên không bị mắc Covid-19 cho thấy điều này.

Mặt khác, nghiên cứu chỉ ra rằng, chính tâm lý chán nản, không hứng thú với học tập do Covid-19 gây ra khiến các bạn sinh viên cảm thấy khó khăn nhiều hơn trong học tập. Cụ thể tỉ lệ này ở 2 nhóm bị nhiễm Covid-19 và không nhiễm lần lượt là 67,3% và 43,0% có ý nghĩa thống kê với $p < 0,01$. Kết quả tương đồng với nghiên cứu của Phạm Thị Hồng Gấm (2022) [1]. Lý giải cho nguyên nhân này là do khi bị mắc Covid-19 cơ thể trở nên mệt mỏi và cần thời gian hồi phục, ở một số bạn sinh viên tuy trẻ tuổi và sức đề kháng tốt, tiêm vắc xin đầy đủ, thời gian khỏi bệnh nhanh nhưng những biến chứng mà Covid-19

để lại thì vẫn cần thời gian để các bạn phục hồi, thêm các lý do như không gian bó hẹp, thiếu thiết bị học tập và phương tiện học tập khiến các bạn chán nản nhiều hơn. Ngay cả nhóm đối tượng không mắc Covid-19 cũng có gần ½ số sinh viên cho rằng mình có chán nản với việc học, nguyên nhân cũng vì học trực tuyến trong một thời gian dài lại thiếu giao tiếp giữa giảng viên và sinh viên khiến cho quá trình học tập ảnh hưởng không nhỏ.

Trong nghiên cứu, ngoài tác động Covid đến đời sống và việc học của sinh viên, chúng tôi cũng đánh giá ảnh hưởng tinh thần của Covid gây ra cho sinh viên. Bảng 4 cho thấy tình trạng sinh viên có dấu hiệu trầm cảm ở những sinh viên mắc Covid-19 cao hơn 2,76 lần nhóm sinh viên không nhiễm và có ý nghĩa thống kê với $p < 0,01$. Nghiên cứu của tác giả Nguyễn Hoàng Hoài Linh và cộng sự năm 2021 cũng chỉ ra điều tương tự [2]. Điều này dễ nhận thấy do đây là khoảng thời gian khó khăn với không chỉ các bạn sinh viên mà còn đối với người dân trong cả nước, học xa nhà lại bị nhiễm Covid ảnh hưởng không nhỏ tới thể chất và tinh thần của các bạn sinh viên, khi thông tin về dịch bệnh diễn biến phức tạp, tiến độ học hành bị ảnh hưởng, có thể ảnh hưởng cả đến thời gian kết thúc quá trình học tập của sinh viên, ngoài ra gánh nặng chi phí sinh hoạt cũng làm các bạn sinh viên lo lắng, các hoạt động thể dục thể thao, hoạt động tập thể ngoài trời bị hạn chế, chính những điều trên khiến tinh thần không chỉ các bạn bị nhiễm Covid-19 bị ảnh hưởng mà cả nhóm không bị nhiễm Covid cũng có 12% số sinh viên có dấu hiệu trầm cảm.

KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu cho thấy tỉ lệ đối tượng nghiên cứu mắc Covid-19 là 16,0%, trong tổng số ĐTN có 85,8% có tổng thu nhập giảm đi. Địa điểm học tập bất tiện và tâm lý chán nản, không hứng thú với học tập có mối liên quan đến việc mắc Covid-19 ở

sinh viên điều dưỡng chính quy có ý nghĩa thống kê lần lượt là $p < 0,05$ và $p < 0,01$. Do đó, cần đề xuất giải pháp về phía nhà trường cần có giải pháp chủ động để hỗ trợ sinh viên khi dịch bệnh bùng phát cả về vật chất và tinh thần cho sinh viên, đặc biệt là sinh viên điều dưỡng chủ yếu là nữ giới. Đây mạnh vai trò của CVHT với các lớp sinh viên điều dưỡng để nhanh chóng nắm bắt thông tin và có phối hợp với nhà trường để có phương án xử lý kịp thời; Bài giảng trực tuyến cần phong phú hơn về nội và phương pháp giảng dạy để giúp các bạn sinh viên hứng thú hơn với bài giảng. Tăng cường bài tập làm việc nhóm, giúp giảm căng thẳng cho người học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Phạm Thị Hồng Gấm. Các yếu tố ảnh hưởng đến sự hài lòng của sinh viên đối với học trực tuyến trong thời gian chống dịch Covid-19: trường hợp sinh viên Trường Đại học Cần Thơ. Tạp chí nghiên cứu tài chính-Marketing. 2022, Số 69, trang 79-89.
2. Nguyễn Hoàng Thùy Linh và cs. Thực trạng sức khỏe tâm thần và một số yếu tố liên quan ở sinh viên trong làn sóng đại dịch Covid-19 thứ nhất tại một số Trường Đại học khoa học sức khỏe ở Việt Nam năm 2020. Tạp chí y học thực hành. 2021, Số 6, tập 31, trang 114 -120.
3. Buck, J. L., McInnis, E., & Randolph, C. The new frontier of education: The impact of smartphone technology in the classroom. In American Society for Engineering Education (2013, Vol. 1, No. 1, pp. 1-11).
4. International Commission on the Futures of Education. Education in a post-COVID world: nine ideas for public action. 2020.
5. Topp CW, Ostergaard SD, Sondergaard S, Bech P. The WHO-5 Well-Being Index: A Systematic Review of the Literature. Psychotherapy and Psychosomatics. 2015; 84(3): 167 - 176.
6. Zhu, N., et al., "A Novel Coronavirus from Patients with Pneumonia in China, 2019", N Engl J Med, 2020, 382(8), pp, 727-733.
7. World Health Organization. Survey tool and guidance: rapid, simple, flexible behavioural insights on COVID-19: 29 July 2020 (No. WHO/EURO: 2020-696-40431-54222). 2020.
8. Dương Kim Anh, (2020, 04 15), Retrieved 06 20, 2021, <https://vietnam.fes.de/post/viet-nam-covid-19-vathach-thuc-doi-voi-nganh-gia>.